

Natuurtoets

“Clubgebouw Koninklijke HFC”

Emauslaan 2

Gemeente Haarlem (NH)

- Aanvullend onderzoek

Rapport

01/330 AFO Advisering & Onderzoek

Titel en subtitel

Natuurtoets "Clubgebouw Koninklijke HFC"

Emauslaan 2

Gemeente Haarlem (NH)

- *Aanvullend onderzoek*

Auteur(s)

drs. A. H. Swaan

Opdrachtgever:

HeikoHülsker architecten

Haarlem

Opdrachtnemer

AFO Advisering & Flora- en faunaOnderzoek

Limmerweg 46

1935 AM Egmond-Binnen

www.afo-onderzoek.nl

e-mail: info@afo-onderzoek.nl

Datum publicatie: 29 november 2020

© **AFO Advisering & Flora- en fauna Onderzoek**, 2020

Niets uit deze rapportage mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AFO en de opdrachtgever openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, websites etc..

Natuurtoets

“Clubgebouw Koninklijke HFC”

Emauslaan 2

Gemeente Haarlem (NH)

- **Aanvullend onderzoek**

Rapportage: A. H. Swaan

AFO Advisering & Onderzoek
Rapport 01/330

Heiloo, 29 november 2020

Inhoudsopgave:

SAMENVATTING	3
INLEIDING	4
LEESWIJZER	4
1 TOETSINGSKADER	5
2 GLOBALE BESCHRIJVING LOCATIE & VOORGENOMEN ONTWIKKELING	5
2.1 INLEIDING	5
2.2 BESCHRIJVING LOCATIE	5
2.3 VOORGENOMEN ONTWIKKELING	5
3 AANVULLEND ONDERZOEK	7
3.1 INLEIDING	7
3.2 MATERIAAL & METHODEN	7
3.3 RESULTATEN	8
3.3.1 <i>Conclusie aanvullend vleermuisonderzoek</i>	<i>10</i>
4 EFFECTBEOORDELING	11
5 CONCLUSIE NATUURWET- EN REGELGEVING	11
5.1.1 <i>Wet natuurbescherming</i>	<i>11</i>
6 AANVULLENDE MAATREGELEN & ADVIES	12
7 LITERATUUR/BRONNEN	13

Samenvatting

➤ Inleiding

- Voor een planlocatie in Haarlem (Noord-Holland) werd een aanvullend onderzoek uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (soortbescherming).
- Het project betreft de sloop en nieuwbouw van een clubgebouw/tribune voor de voetbalvereniging HFC, op een sportcomplex in het zuidwestelijk deel van Haarlem.
- Voor deze ontwikkeling werd eerder een QuickScan Natuurtoets verricht (AFO, 2020), waarbij één van de conclusies was, dat nader onderzoek naar het gebruik van de locatie door vleermuizen noodzakelijk was. Zonder aanvullende informatie over deze soortgroep kon onvoldoende beoordeeld worden of de Wet natuurbescherming mogelijk in het geding zou kunnen komen.

➤ Aanvullend onderzoek

- Bij het aanvullende onderzoek stond het clubgebouw centraal, omdat zich hier mogelijk verblijfplaatsen konden bevinden van vleermuizen.
- **Uitvoering & methode**
 - Het veldonderzoek vond plaats tussen juni en eind september 2020. Bij het onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen vormde het zogeheten vleermuisprotocol 2017 de leidraad bij de toegepaste onderzoeksmethode.

● Resultaten

Vleermuizen

- **Algemeen**

Op de planlocatie werden vier soorten vleermuizen waargenomen, waarbij de Gewone dwergvleermuis, de Rosse vleermuis en de Ruige dwergvleermuis het talrijkst waren. Laatvlieger werd incidenteel waargenomen.
- **Verblijfloccaties.** Er werden geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen in het clubgebouw.
- **Paarlocaties**

Er werden geen paarlocaties aangetroffen in of in de nabijheid van het clubgebouw.
- **Overig**

De planlocatie vormt een (onderdeel) van het foerageergebied van de Gewone dwergvleermuis. De Rosse vleermuis foerageerde hoog boven de planlocatie. Naar verwachting zullen Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger de planlocatie periodiek gebruiken als foerageerplek.
Een vaste essentiële migratieroute is niet aanwezig in de nabijheid van de planlocatie.

➤ Effectbeoordeling

Er worden geen negatieve effecten van betekenis verwacht op hierboven genoemde "elementen", die een belangrijk deel uitmaken van het leefgebied van vleermuizen.

➤ Natuurwet- en regelgeving

Overtreding van de Wet natuurbescherming door de voorgenomen ontwikkeling in het kader van soortbescherming zal afgaande op de verkregen resultaten niet optreden. Een ontheffingsaanvraag is hier niet aan de orde.

Zorgplicht. De kans dat vleermuizen tijdelijk het gebouw gebruiken als verblijfplaats kan ook op deze locatie nooit geheel worden uitgesloten. Er zijn in deze rapportage enkele aanbevelingen opgenomen die de kans op onbedoelde en onvoorziene schadelijke effecten op vleermuizen bij sloop beperkt.

➤ Aanvullend advies

Bij de bouw van woonhuizen is isolatie een belangrijk doel. Als gevolg hiervan verdwijnen in deze gebouwen veelal mogelijkheden voor vleermuizen voor dagrustplaatsen of voortplantingslocaties. Hoewel er in dit geval vanuit de wetgeving geen strikte eis is, luidt het advies toch (laten) onderzoeken of er één of meerdere zogeheten inbouwkasten kunnen worden opgenomen in de geplande nieuwbouw. De kosten hiervoor zijn relatief laag.

Inleiding

In opdracht van HeikoHülsker architecten werd door AFO een aanvullend onderzoek verricht in het kader van een Natuurtoets. Eerder dit jaar werd voor deze locatie een QuickScan Natuurtoets verricht (AFO, 2020). Eén van de conclusies van de QuickScan was dat een aanvullende toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk was. Daarvoor diende eerst aanvullend veldonderzoek uitgevoerd te worden naar het gebruik van de planlocatie door vleermuizen. Van deze soortgroep kon op basis van alleen van een QuickScan-onderzoek de aan/afwezigheid niet worden bepaald. AFO heeft dit aanvullende veldonderzoek uitgevoerd in de periode juni tot september 2020. De resultaten hiervan worden in deze rapportage beschreven, gevolgd door een voor deze soortgroep nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

Natuurtoets natuur=wet en regelgeving. Het primaire doel van een Natuurtoets is de invloed van een project of ontwikkeling op aanwezige beschermde natuurwaarden te beoordelen. De natuurwet- en regelgeving kent hierbij zowel bescherming van soorten als van gebieden. Als eerste stap wordt veelal een QuickScan-onderzoek verricht om een duidelijk beeld te verkrijgen van de aanwezige of mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna en de aanwezigheid van beschermde leefgebied van soorten. Hierbij wordt de projectlocatie kort onderzocht en mogelijke effecten van het project op aanwezige of mogelijk aanwezige natuurwaarden worden beoordeeld. Op basis hiervan kan reeds worden vastgesteld in hoeverre een project of ruimtelijke inrichting in strijd is, of mogelijk kan zijn, met de natuurwet- of regelgeving. Bij een QuickScan-onderzoek dient daarnaast duidelijk te worden of meer informatie noodzakelijk is om dit correct te kunnen beoordelen. Dit kan zijn aanvullend onderzoek in het kader van de Natuurtoets, daarbij uitgaande van het voorgenomen project of de ruimtelijke ingreep. Maar, de resultaten van de QuickScan kunnen ook aanleiding zijn het project of de ruimtelijke ontwikkeling bij te stellen. Waarbij gedacht kan worden aan de wijze uitvoering, het ontwerp, en/of andere activiteiten die hiermee samenhangen, zoals de planning van de uitvoering. Indien voldoende informatie verkregen is voor de beoordeling dient een Natuurtoets uiteindelijk ook te bepalen of vergunningverlening/ontheffing in het kader van de natuurwet- en regelgeving aan de orde is.

Leeswijzer

In deze rapportage worden achtereenvolgend behandeld:

- A. Beschrijving van de planlocatie en van de voorgenomen ontwikkeling.
- B. Relevante wet- en regelgeving: vaststellen toetsingskader
- C. Methode en resultaten
- D. Effectbeoordeling
- E. Conclusie met betrekking tot de Natuurwet- en regelgeving
- F. Aanvullend advies

1 Toetsingskader

Dit aanvullende onderzoek werd verricht in het kader van soortbescherming die opgenomen is in de Wet Natuurbescherming. De toetsing zal worden gebruikt bij een aanvraag omgevingsvergunning.

2 Globale beschrijving locatie & voorgenomen ontwikkeling

2.1 Inleiding

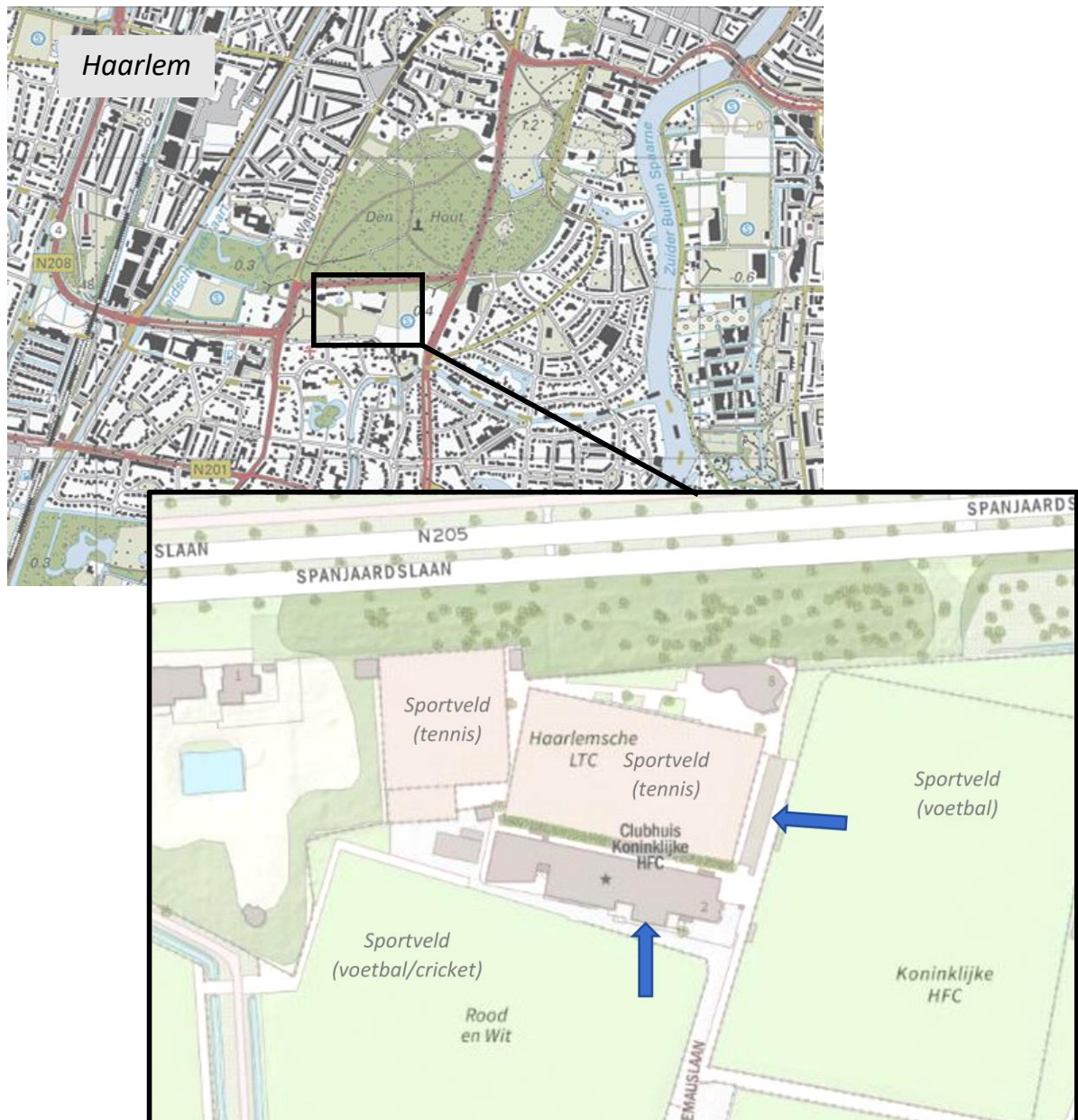
In de QuickScan die voor deze locatie verricht is, werd de omgeving van de planlocatie al beschreven, met name in relatie tot de te verwachten beschermde natuurwaarden. Voor de inzichtelijkheid bij de hier verkregen onderzoeksresultaten, en de interpretatie van de mogelijke effecten, is ook in deze rapportage een korte beschrijving van de planlocatie opgenomen, inclusief een kaart van de geografische ligging. Deze aanvullende rapportage wordt daarmee beter bruikbaar als zelfstandige rapportage.

2.2 Beschrijving locatie

De planlocatie -een clubgebouw- maakt onderdeel uit van een sportcomplex met voetbalvelden. Het complex ligt in het zuidwestelijke deel van de stad Haarlem. Aan de noordzijde ligt behalve een klein tenniscomplex, een grote aaneengesloten groenzone; de Haarlemmerhout. Doorgaande waterlopen van enige omvang zijn niet in de directe nabijheid aanwezig (> 250 meter). Het Natura 2000-gebied Zuid-Kennemerland, een groot aaneengesloten duingebied, ligt circa 2 kilometer ten westen van de planlocatie.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het voornemen op de planlocatie is een groot deel van het clubgebouw en een aanwezige kleine tribune te sloten en een nieuw clubgebouw te plaatsen, waar de tribune een integraal onderdeel van uitmaakt.

Figuur 1. Ligging van de planlocatie, de pijlen geven de locatie van het clubgebouw en de tribune aan. Bewerkte topografische kaart © 2020 Topografische Dienst Emmen/PDOK.

3 Aanvullend onderzoek

3.1 Inleiding

Het veldonderzoek richtte zich op de soortgroep vleermuizen waarvoor de planlocatie mogelijk functionaliteit zou kunnen hebben. Er kunnen op de planlocatie meerdere soorten vleermuizen verwacht worden. Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en mogelijk ook Laativlieger en wellicht ook Gewone grootoorvleermuis -gelet op de nabijheid van de Haarlemmerhout- zijn de belangrijkste soorten die op de planlocatie verwacht kunnen worden. Het zijn soorten die gebouwen kunnen gebruiken als verblijfslocaties.

3.2 Materiaal & methoden

Materiaal. Waarnemingen werden verricht met behulp van batdetectoren waarmee digitale (time expansion) opnamen konden worden vastgelegd, die vervolgens konden worden bewaard op een digitale recorder. Met deze digitaal geregistreerde geluidswaarnemingen kon later zo nodig met behulp van computersoftware de waargenomen soort met meer zekerheid worden bepaald (spectrogram). Soms werden zaklampen gebruikt om visuele waarnemingen te ondersteunen. Bij geschikte lichtomstandigheden leverden visuele waarnemingen zonder enig hulpmiddel bij dit onderzoek eveneens belangrijke informatie op, met name bij het onderzoek in de voorjaars/zomerperiode.

Weersomstandigheden. Er werd uitsluitend geïnventariseerd indien de weersomstandigheden activiteiten van vleermuizen niet beperkten, dus niet bij harde wind (> 4 Bft) of (substantiële) regenval binnen een belangrijk deel van de onderzoeksperiode.

Methode/werkwijze. De verrichte onderzoeksinspanning en de gehanteerde onderzoeksperioden vonden plaats volgens de richtlijnen van "het vleermuisprotocol 2017". In enkele gevallen is daarbij afgeweken van de standaard werkwijze die hierin wordt aangegeven. De onderbouwing hiervoor wordt hieronder aangegeven en bij resultaten verder aangevuld.

Om te bepalen of clubgebouw door vleermuizen mogelijk werd gebruikt als verblijfplaats, werd tijdens het voorjaar/zomeronderzoek door twee waarnemers aan weerszijde nabij kop van het clubgebouw gepost rond de tijd dat vleermuizen "uitvliegen". De open ruimte aan de voorzijde gaf goed zicht op eventueel uit het gebouw vertrekkende dieren. Daarbij was een eventuele uitgang naar de achterzijde (noordzijde) van het clubgebouw grotendeels door hoog gaas afgeschermd (afscheiding tennisveld). De waarnemingen konden zich zo concentreren op de voorzijde en met name de oostkopzijde van het gebouw, waar zich in tegenstelling tot andere delen geschikte locaties bevonden voor verblijfslocaties (houten betimmering). De waarnemers onderhielden onderling contact met behulp van portofoons, zodat over verrichte waarnemingen direct kon worden gecommuniceerd. Daarmee kon indien nodig vliegrichting en herkomst van waargenomen vleermuizen nog beter worden vastgesteld.

Afhankelijk van het aantal dieren dat eventueel wordt waargenomen kan direct ook een beeld worden verkregen van de aard van een verblijfplaats. Maar, het kan ook alsnog noodzakelijk worden het veldonderzoek uit te breiden om aanvullende informatie te verkrijgen over een verblijfplaats. Deze waarnemingsmethode maakte een controlebezoek in de ochtend/einde donkerperiode overbodig om vast te stellen of het gebouw gebruikt werd als (zomer)verblijfplaats.

Het clubgebouw wordt niet beschouwd als een potentiële (massa) winterverblijfplaats voor de Gewone dwergvleermuis.

3.3 Resultaten

De eerste twee bezoeken richtten zich, zoals beschreven in § 3.2, op het vaststellen van vleermuizen die mogelijk het gebouw zouden verlaten in de schemer. Daarnaast werd informatie verkregen over vleermuizen die het perceel gebruikten als foerageergebied, en van over en voorbij vliegende dieren. De bezoeken in het najaar richtten zich hoofdzakelijk op het waarnemen van eventueel aanwezig paarverblijfplaatsen.

- **16 juni, 2020.** *Tijd: 22:05 - 23:45. Temp. (start) 18 °C, bewolking 50 %, wind: 1-2 Bft.*

Er werd door twee onderzoekers ieder nabij de kopzijde van het gebouw gepost.

Westzijde. Om 22:25 wordt de eerste waarneming gedaan. Het betrof een Rosse vleermuis die uit noordelijke richting hoog over de planlocatie kwam vliegen. Na deze eerste waarneming worden er tot 22:39 in totaal nog 4 waarnemingen gedaan van een overvliegende Rosse vleermuis. Enkele van deze dieren werden ook visueel waargenomen.

Oostzijde. Ook hier werd de Rosse vleermuis een tweetal keer waargenomen in de tijdperiode van 22:30 tot 22:39. Zeer waarschijnlijk betrof het gelet op het tijdstip en de grote reikwijdte van het sonarsignaal van deze soort dezelfde dieren als aan de westzijde werden waargenomen. Om 23:02 en 23:30 werd een langsvliegende Ruige dwergvleermuis (kort) waargenomen.

Er werden geen waarnemingen gedaan die wijzen op gebruik van het gebouw door vleermuizen.

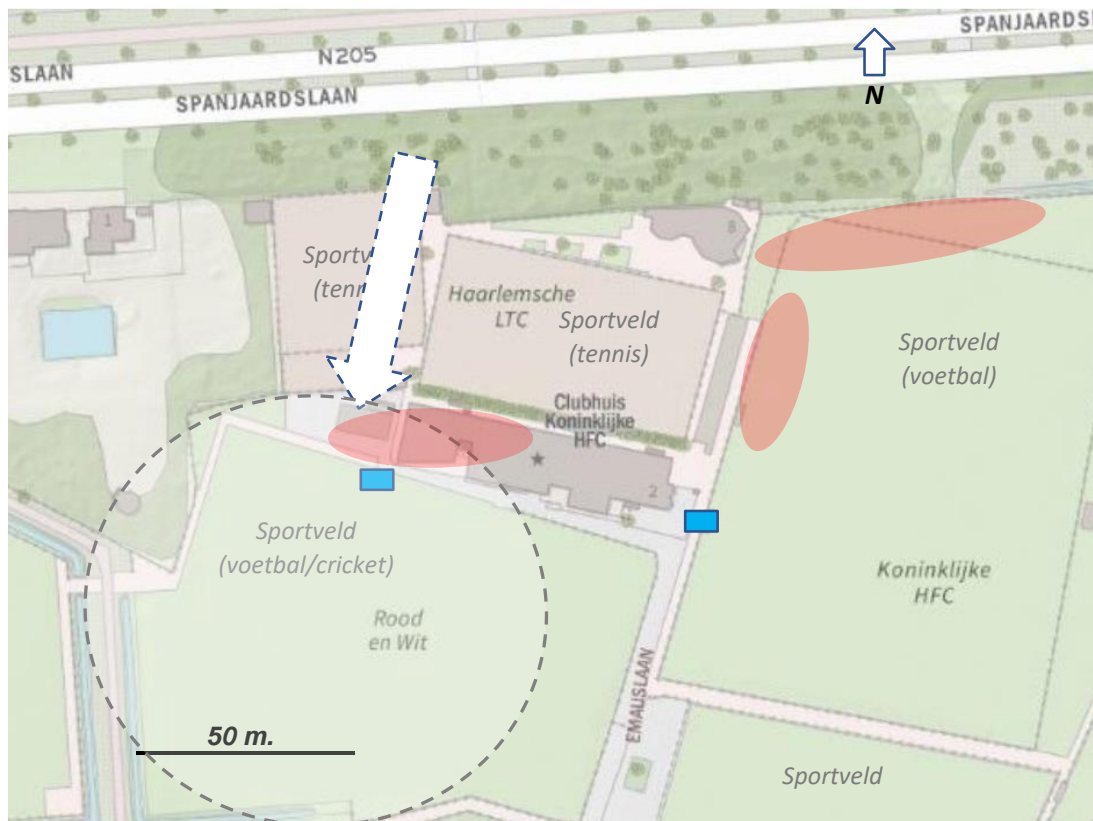
- **17 juli, 2020.** *Tijd: 22:02 -23:50. Temp. (start) 17 °C, bewolking 0 %, wind: 1 Bft.*

Wederom waarnemingen gericht op “uitvliegers” uit het clubgebouw, met behulp van twee waarnemers, ieder aan/nabij een kopzijde van het clubgebouw.

Westzijde. Vrijwel direct na aankomst (22:08) komen er meerdere Rosse vleermuizen vanuit noordelijke richting hoog boven het sportveld voor het clubgebouw vliegen. Ze bestrijken hierbij een groter gebied dan het veld. Er zijn zeker vier exemplaren aanwezig die rondvliegen, met nog uitstekende lichtomstandigheden om ook visueel te kunnen worden waargenomen. Maar de visuele aandacht van de waarnemers moest helaas gericht zijn op het clubgebouw, dus de beschikbare waarnemingstijd voor het volgen van deze dieren was beperkt. Tot circa 23:00 zijn er vrijwel continu Rosse vleermuizen te horen, waarbij opgemaakt uit de sterkte van de signalen, de dieren veelal op iets grotere afstand vlogen van de waarnemers dan eerder op de avond. Om 22:29 komt er uit westelijke richting een Gewone dwergvleermuis aanvliegen. Dit exemplaar blijft enige tijd aan voor- en achterzijde nabij het westelijke deel van het clubgebouw foerageren. Om 22:36 is er een tweede exemplaar aanwezig. Eén van deze dwergvleermuizen blijft tot 22:50 op deze locatie foerageren.

Oostzijde. Ook vanaf deze locatie werden tot 23:04 zeer regelmatig de signalen van rosse vleermuizen opgevangen. Vanaf 22:31 is er een Gewone dwergvleermuis aan het jagen voor de tribune. Bij een uitstapje van de waarnemer verder naar het noorden, langs de tribune (23:20), blijkt dat ook nabij de bosrand, aan de noordgrens van het complex, een Gewone dwergvleermuis aan het foerageren is. Deze blijven tot het eind van de waarnemingsperiode hier waarneembaar. Laatvlieger is de derde soort die deze avond wordt waargenomen. De eerste waarneming vindt plaats om 22:34, het betreft een kort geluidswaarneming van een overvliegend exemplaar. Om 23:20 wordt een tweede exemplaar gehoord, eveneens een overvliegend exemplaar.

Waarnemingen die er op duiden dat het clubgebouw gebruikt wordt als verblijfplaats worden niet gedaan.

Figuur 2. De voor de planlocatie belangrijkste waarnemingen van vleermuizen: Foeragerende Gewone dwergvleermuis (rood); foerageer/vlieggebied Rosse vleermuis (de met onderbroken lijn omgeven cirkel). De pijl geeft globaal de richting aan van de herkomst van deze soort. De belangrijkste verblijfposities van de waarnemers tijdens de veldbezoeken voorjaar/zomeronderzoek zijn met een blauw blokje aangegeven (zie tekst 17 juli).

11 September 2020 Tijd: 21:45- 23:45. Temp. (start) 14^oC, bewolking 10%, wind: 1 Bft.

Hoofddoel van het veldbezoek was mogelijk aanwezig paarlocaties/paarverblijven te kunnen traceren.

Bij aankomst op het sportcomplex worden we geconfronteerd met een voor ons geheel onvoorziene situatie: Er zijn trainingen en het gehele sportcomplex is fel verlicht door de aanwezig hoge kunstverlichting. Ook de tennisbaan droeg bij aan het verlichten van de omgeving met name achter het clubgebouw. De trainingen duurde tot 22:00 en rond 22:20 werd een groot deel van de verlichting uitgeschakeld, uitgezonderd de tennisbaan. Wat betreft het trainingstijdstip bleek de vrijdag op zich nog de beste avond te zijn in “het licht” van het waarnemen van vleermuizen. Op de andere dagen werd er namelijk doorgetraind tot 23:00. Het werd duidelijk dat de situatie op het complex zich niet leent voor de vestiging van paarlocaties van vleermuizen. Eenmaal toch aanwezig wilden we van de gelegenheid gebruikmaken om waar te nemen of vleermuizen verder nog gebruik zouden maken van het complex als foerageerlocatie ná het uitschakelen van de verlichting. En binnen welk tijdsbestek dit zou gebeuren. Waarnemingen van vleermuizen die hoog nabij de lichtmasten zouden kunnen foerageren, aangetrokken door aanwezige insecten, werden niet gedaan. Om 22:52, circa een half uur na het uitschakelen van de hoofdverlichting, werd een Gewone dwergvleermuis waargenomen die aan het foerageren was langs de bosrand. Deze soort, en mogelijk hetzelfde individu, werd hier meermaals waargenomen binnen de waarnemingsperiode. Verder waren er enkele waarnemingen van Ruige dwergvleermuis. Eénmaal een zeer waarschijnlijk foeragerend dier dat gedurende circa vijf minuten nabij de voorzijde van het clubgebouw aanwezig was.

Een tweede najaarsbezoek aan de locatie werd niet zinvol geacht gelet op bovenbeschreven situatie met bijzonder fel kunstlicht rond het clubgebouw. Naarmate het seizoen zou vorderen, zou het deel

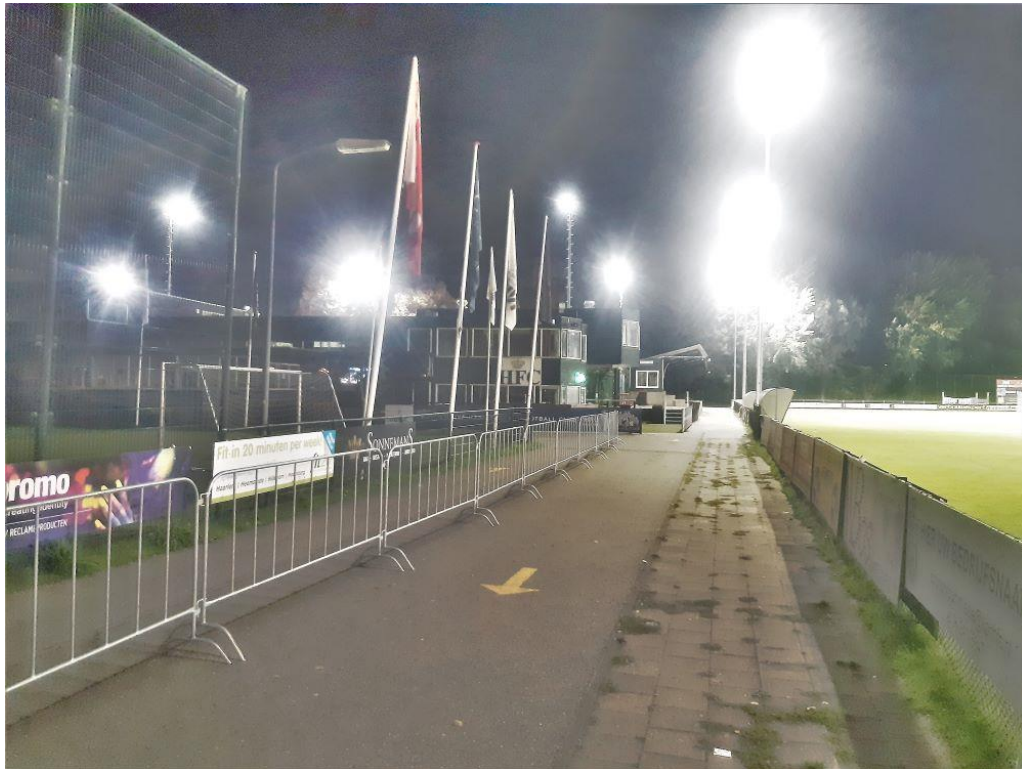

Foto 1. De lichtsituatie tijdens de trainingen.

van de gangbare activiteitperiode van vleermuizen in de avond dat door verlichting verstoord werd bovendien alleen maar verder toenemen.

3.3.1 Conclusie aanvullend vleermuisonderzoek

Verblijfplaats. Er zijn geen waarneming die er op duiden dat het clubgebouw op de planlocatie gebruikt wordt als vaste verblijfplaats. Dat wil zeggen: dat vleermuizen er gedurende de dag een rustplaats en/of voorplantingsplaats hebben. Mogelijk beperkt de aanwezige verlichting in het vroege voorjaar en najaar, gedurende vrijwel de gehele avond, ook de aanwezigheid van een vaste verblijfslocatie van de Gewone dwergvleermuis in het clubgebouw.

Paarterritoria. Paarterritoria van vleermuizen zijn niet waargenomen op de locatie. De felle verlichting die in het najaar gedurende vrijwel de gehele avond aanwezig is, zal hiervan de oorzaak zijn.

Foeragegebied. Gewone dwergvleermuis gebruikt de locatie als foeragegebied. Rosse vleermuis gebruikte gedurende één waarnemingsavond langdurig een gebied hoog boven de planlocatie. Niet waargenomen werd dat Laativlieger en Ruige dwergvleermuis het gebied gebruikten als foeragegebied. Maar, het lijkt aannemelijk dat dit zeker incidenteel wel het geval zal zijn. Deze soorten werden wel langsvliegend waargenomen op de planlocatie.

De waargenomen Rosse vleermuizen hebben ongetwijfeld verblijfs- en voortplantingslocaties in bomen die staan in het noordelijk gelegen park de Haarlemmerhout.

4 Effectbeoordeling

- **Vaste verblijfplaatsen**
Er is in het clubgebouw geen vaste verblijfplaats aanwezig van vleermuizen. Er is dan ook, afgaande op de verkregen gegevens, geen nadelig effect te verwachten van de sloop en bij activiteiten van de nieuwbouw.
- **Vlieg- of migratieroute**
Het gebouw speelt geen rol als element van een vaste vlieg- of migratieroute waarbij de sloop of geplande nieuwbouw een negatieve rol van betekenis zou kunnen spelen. Ook de locatie van het nieuwe gebouw beïnvloedt geen essentiële vliegroute van een soort. De waargenomen passages van soorten kunnen gewoon blijven plaatsvinden. Het nieuwe gebouw zal zeker geen barrièrewerking veroorzaken op deze locatie.
- **Foerageergebied**
De Gewone dwergvleermuis foerageert op en nabij de planlocatie. Naar verwachting en constatering vormt de bosrand aan de noordzijde een kwalitatief goed foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis. Het foerageergebied van deze soort bestrijkt een veel groter gebied dan de in de figuur 2 aangegeven locaties, gevaar voor te sterke inperking van het foerageergebied door de voorgenomen ontwikkeling is feitelijk sowieso niet aanwezig. Bovendien blijft de genoemde bosrand aanwezig als potentieel foerageergebied.
De boven de planlocatie waargenomen Rosse vleermuis is een soort die tot op tientallen kilometers vanaf de dagverblijfplaatsen foerageert. Het relatief langdurige verblijf in juli boven de planlocatie kan veroorzaakt zijn door hier aanwezige insecten, maar zou wellicht ook het eerste uitvliegen van jonge dieren als reden kunnen hebben.
- **Paarterritoria.** Er werden geen vaste paarlocaties van vleermuizen aangetroffen. De langdurige felle verlichting in het vroege voorjaar en het najaar zal hier mede een reden voor zijn.

Conclusie

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten van de sloop en nieuwbouw van clubgebouw/tribune.

5 Conclusie natuurwet- en regelgeving

5.1.1 Wet natuurbescherming

Een negatief effect op vleermuizen relevant in het kader van de Wet natuurbescherming is niet te verwachten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming is dan niet aan de orde.

Zorgplicht. Er kunnen enige aanvullende voorzorgsmaatregelen worden getroffen die de kans op schade aan vleermuizen zo mogelijk nog verder verkleinen/ En er zijn initiatieven die helpen de locatie in de toekomst geschikt(er) te maken voor vleermuizen. In paragraaf 6 worden deze maatregelen opgesomd.

6 Aanvullende maatregelen & advies

Zorgplicht (In het kader van de natuurwetgeving)

Hoewel bij de verrichte inventarisaties geen aanwijzingen zijn gevonden voor het gebruik van het clubgebouw door vleermuizen, kan dit nooit geheel worden uitgesloten. Dit betreft dan (tijdelijk) gebruik door exemplaren. Hieronder volgen enkele maatregelen die kunnen worden getroffen om eventuele schade die daarbij zou kunnen optreden te beperken.

- Bij het slopen van het gebouw is vanuit de zorgplicht het advies dit, indien dit redelijkerwijs mogelijk is, enigszins gefaseerd te doen. Dat wil zeggen: eerst de houten betimmering te verwijderen en vervolgens één dag (nacht) verder geen activiteit te ondernemen. Indien vleermuizen zich achter deze betimmering bevinden geeft dit dieren de mogelijkheid elders een goed heenkomen te zoeken. Ook andere delen waarvan verwacht kan worden dat zich hierachter kleinere holle, loze ruimten bevinden, kunnen op dezelfde wijze gefaseerd verwijderd/opengezet worden (bijvoorbeeld goten, boeidelen etc.).

Overig advies

- In het nieuwbouw kunnen, ook zonder dat dit een vereiste is vanuit de Wet natuurbescherming, vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen worden aangebracht. In overleg met AFO worden dan geschikte locaties gezocht die door vleermuizen in verschillende seizoenen kunnen worden gebruikt. Maar, dit laatste is in dit geval niet aan de orde. De voor het sportcomplex benodigde sterke verlichting is hier de oorzaak van. Een eventueel verblijf voor dieren in de voorjaarsperiode/zomer behoort waarschijnlijk wel tot de kansrijke mogelijkheden.

7 Literatuur/Bronnen

- AFO, 2020. *Natuurtoets "Clubgebouw Koninklijke HFC", QuickScan Wet natuurbescherming AFO-rapport 01/321.*
- *Vleermuisprotocol 2017. Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2017.*